

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 30. novembrī
(OR. en)

14986/18

AUDIO 113
CULT 156
DIGIT 242
COMPET 832
FISC 515
PI 173
EDUC 449

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iep. dok. Nr.:	13949/18
Temats:	Padomes secinājumi par Eiropas satura stiprināšanu digitālajā ekonomikā

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par Eiropas satura stiprināšanu digitālajā ekonomikā, kurus Padome pieņēma savā 3653. sanāksmē 2018. gada 27. novembrī. Secinājumus nosūtīs publicēšanai *Oficiālajā Vēstnesī*.

Padomes secinājumi par Eiropas satura stiprināšanu digitālajā ekonomikā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

atgādinot par šā jautājuma politisko kontekstu, kā izklāstīts pielikumā ¹,

ATZĪST, KA

1. satura producēšanas un satura izplatīšanas nozares, kas ietver plašsaziņas līdzekļu saturu un darbus (ar audiovizuālu, drukātu un tiešsaistes saturu), kā arī citas kultūras un radošās nozares ir būtiski Eiropas sociālās un ekonomiskās attīstības pīlāri. Eiropas satura kvalitāte un dažādība ir neatņemama Eiropas identitātes un būtiska demokrātijas un sociālās iekļaušanas, kā arī dinamisku un konkurētspējīgu Eiropas plašsaziņas līdzekļu un kultūras un radošo nozaru sastāvdaļa. Šīs nozares arī vispārēji pastiprina Eiropas maigo varu. Ņemot vērā to plašāko ietekmi, tās sekmē inovāciju, radošumu un labklājību citās jomās;
2. digitālās un tiešsaistes tehnoloģijas – tā ir milzu iespēja veidot jaunu Eiropas radošuma laikmetu. Tāpat tās dod iespēju plašāk piekļūt Eiropas kultūras saturam un saglabāt, popularizēt un izplatīt Eiropas kultūras mantojumu, piemēram, izmantojot virtuālo realitāti. Digitālās tehnoloģijas rada iespējas visiem dalībniekiem apgūt jaunas prasmes un zināšanas, attīstīt jaunus pakalpojumus, produktus un tirgus un sasniegt jaunas auditorijas. Tiešsaistes platformas, jo īpaši sociālie mediji un video koplietošanas platformas, ļauj neskaitāmiem lietotājiem Eiropas Savienībā un visā pasaulē piekļūt plašai satura daudzveidībai, it sevišķi trešo personu saturam;

¹ Pielikumā uzskaitīti ar attiecīgo tematiku saistītie atbilstīgie dokumenti (Eiropas Komisijas paziņojumi, leģislatīvie akti, Padomes secinājumi, utt.).

3. vienlaikus digitālo un tiešsaistes tehnoloģiju izmantošana rada izaicinājumus Eiropas satura producēšanas un satura izplatīšanas nozarēm kopumā. Visiem dalībniekiem ir jāpielāgo savas uzņēmējdarbības stratēģijas, jāattīsta jaunas prasmes, jāpaplašina zināšanas, jāpārdomā sava organizatoriskā struktūra un jāizvērtē savi finansēšanas un producēšanas/izplatīšanas modeļi. Datu pastiprināta lietošana arvien vairāk ietekmē vērtības veidošanas ķēdes visos līmeņos. Šiem procesiem ir arī neatsverama ietekme uz to, ko sagaida lietotāji un kāda ir to uzvedība;
4. digitalizācijas gaitu būtiski ir ietekmējušas globālas tiešsaistes platformas. Jo īpaši – minēto tiešsaistes platformu algoritmos balstītie uzņēmējdarbības modeļi, kas piedāvā kultūras un radošo saturu, tostarp plašsaziņas līdzekļu saturu, un kuru pamatā ir personalizēta satura izplatīšana un uz lietotājiem mērķtiecīgi vērstas reklāmas, ir raisījuši jautājumus par pārredzamību, dezinformāciju, plašsaziņas līdzekļu plurālismu, nodokļu uzlikšanu, satura veidotāju atalgojumu, privātuma aizsardzību un satura un kultūru daudzveidības sekmēšanu;
5. ir lietderīgi uzsvērt šādas politiskās prioritātes, kas ir Eiropas Savienības darbakārtībā:
 - A. sekmēt daudzveidību, pamanāmību un inovāciju
 - B. izveidot vienlīdzīgus konkurences apstākļus
 - C. vairot uzticēšanos informācijai un avotiem
 - D. uzlabot prasmes un kompetences;
6. ņemot vērā iepriekš minētās norises un paturot prātā iedzīvotāju intereses, Padomei ir jāreaģē visaptverošā veidā, neskarot sarunas, kas notiek par leģislatīvo aktu priekšlikumiem un par nākamo daudzgadu finanšu shēmu;

A. SEKMĒT DAUDZVEIDĪBU, PAMANĀMĪBU UN INOVĀCIJU

UZSVER, KA

7. plašsaziņas līdzekļu plurālisms ir nozīmīgs, lai nodrošinātu to, ka iedzīvotājiem ir piekļuve plašam informācijas un viedokļu klāstam. Plašsaziņas līdzekļu nozares dalībnieku pārrobežu sadarbība var palīdzēt sasniegt kritisko masu un nodrošināt plašāku mērķauditoriju. Savukārt satura producēšanas un satura izplatīšanas nozaru pārmērīga koncentrācija var apdraudēt iedzīvotāju piekļuvi plašam satura klāstam;
8. digitālām tehnoloģijām piemīt potenciāls atvieglot pārrobežu piekļuvi lingvistiski daudzveidīgiem plašsaziņas līdzekļiem un kultūras un radošajam saturam Eiropā un plašākā areālā, piemēram, izmantojot tulkošanu vai subtitrēšanu. Eiropā plašsaziņas līdzekļu un kultūras nozaru jomā aktīvas platformas var dot būtisku ieguldījumu, proti, tās var vai nu sniegt piekļuvi Eiropas saturam vai pašas nodrošināt saturu, vai arī radīt jaunu Eiropas saturu;
9. pārskatītās Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas (AVMPD) mērķis ir vēl vairāk sekmēt Eiropas audiovizuālā satura popularizēšanu, jo īpaši ieviešot prasības par Eiropas darbu īpatsvaru katalogos pēc pieprasījuma un par šādu darbu uzskatāmību pakalpojumos pēc pieprasījuma. AVMPD mērķus sekmē programmas "Radošā Eiropa" apakšprogramma "MEDIA", atbalstot nenacionālo audiovizuālo darbu apriti un popularizāciju visā Eiropā;
10. satura producēšanas un satura izplatīšanas nozaru digitalizācijā būtiska nozīme var būt atbilstošiem valstu un ES atbalsta instrumentiem;
11. satura producēšanas nozarēm ir jābūt iekļaujošām un jāpiedāvā dažādu viedokļu un perspektīvu klāsts, lai sekmētu Eiropas plašsaziņas līdzekļu, kultūras un radošā satura pamanāmību un sasniegtu plašāku auditoriju;
12. sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu organizācijām ir jāuztur augsts un stabils žurnālistikas standartu un investīciju līmenis kvalitatīvā Eiropas saturā, un tām ir jāturpina meklēt inovatīvus veidus, lai šo saturu darītu pieejamu sabiedrībai;

AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU TO ATTIECĪGAJĀS KOMPETENCES JOMĀS

13. mudināt, ka tiek veidotas konkurētspējīgas Eiropas platformas, kas ļauj piekļūt Eiropas saturam, un sekmēt Eiropas filmu tiešsaistes direktorija izveidi un izmantojumu;
14. attiecīgi sekmēt un atbalstīt iniciatīvas un neinvazīvus rīkus, ar ko stimulē to, ka var pēc iespējas visplašāk atklāt Eiropas satura un darbu klāstu un piekļūt tam, tostarp attiecībā uz mazu valstu saturu un saturu mazāk lietotās valodās, kā arī vispārēji nozīmīgu saturu;
15. attiecīgā gadījumā un, ja iespējams, sekmēt sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu un privāto plašsaziņas līdzekļu pakalpojumu sniedzēju sadarbību, kas Eiropas dalībniekiem ļautu labāk konkurēt ar globāliem spēlētājiem un nodrošinātu Eiropas satura producēšanu un piekļuvi tam tiešsaistē;
16. atzīt, ka tiešsaistes platformām – līdzīgi kā visiem pārējiem dalībniekiem – ir jārīkojas atbilstoši to tirgus sektoru noteikumiem un normām, kuros tās sniedz savus pakalpojumus;
17. turpināt atbalstīt satura producēšanas un satura izplatīšanas nozaru piekļuvi finanšu līdzekļiem un atzīt kopražošanas nozīmi. Attiecīgā gadījumā un saskaņā ar Savienības tiesību aktiem dinamiskas Eiropas satura nozares attīstību varētu sekmēt ar kombinētu sistēmu, kurā ietilptu valdības iniciatīvas, privāti finansēšanas avoti (piem., riska kapitāls, kolektīvā finansēšana) un publiskais finansējums;
18. veicināt inovatīvas pieejas auditorijas piesaistīšanas jomā un vairo informētību par to, cik nozīmīgi ir datu vākšanu un apstrādi veikt uzticamā veidā, jo īpaši ievērojot ES tiesību aktus par datu aizsardzību un privātumu, – lai tādējādi labāk varētu izprast mērķgrupu vajadzības un gaidas un lai bagātinātu radīšanas procesu;

19. satura producēšanas nozarē vairot sociālo daudzveidību un uzlabot dzimumu līdztiesību attiecībā uz nodarbinātību, taisnīgu atalgojumu un pamanāmību un rosināt neatkarīgu pētniecību, tostarp regulāro salīdzināmu datu apkopošanu par radīšanas, producēšanas un izplatīšanas procesā iesaistīto sieviešu īpatsvaru;

AICINA KOMISIJU

20. turpināt atbalstīt un regulāri izvērtēt neatkarīgo plašsaziņas līdzekļu plurālisma uzraudzības instrumentu, ar ko Eiropas Savienībā izvērtē plašsaziņas līdzekļu plurālisma apdraudējumus digitālā vidē;
21. analizēt tiešsaistes uzņēmējdarbības modeļu arvien pieaugošo nozīmi satura producēšanā un izplatīšanā un šo modeļu ietekmi uz plašsaziņas līdzekļu plurālismu;

B. IZVEIDOT VIENLĪDZĪGUS KONKURENCES APSTĀKĻUS

UZSVER, KA

22. lai reaģētu uz izaicinājumiem, kas rodas ekonomikas digitālās pārveides rezultātā, nodokļu sistēmai būtu jānodrošina, ka visi uzņēmumi godīgi maksā savu nodokļu daļu un ka pastāv vienlīdzīgi konkurences apstākļi;
23. notiek diskusijas un pārdomu procesi par to, kā apmierināt tās vajadzības, kas būs digitālo mediju un kultūras un radošā satura nākotnes ekosistēmai, tostarp patērētāju vajadzības. Jo īpaši tas attiecas uz tiešsaistes tirgu atbilstošo definīciju un tādu jaunu potenciāli nozīmīgu konkurētspējas faktoru apsvēršanu kā lielie dati, algoritmi un mākslīgais intelekts;
24. pārskatītās Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas darbības joma ir paplašināta, lai nodrošinātu to, ka arī video koplietošanas platformu izplatītajam audiovizuālajam saturam tiek piemēroti kvalitatīvi noteikumi par reklāmām, nepilngadīgo aizsardzību no kaitīga satura un sabiedrības aizsardzību no naida runas un satura, kas tiek kvalificēts kā noziedzīgs nodarījums;

25. satura producēšanas nozarei ir vajadzīga salīdzināma statistika un datu analīze;
26. pastāv virkne dažādu tiešsaistes platformu, kas piedāvā daudz funkciju un pakalpojumu. Dažas platformas apkopo informāciju un ļauj veikt meklēšanu, citas – dod piekļuvi, mitina un indeksē saturu un pakalpojumus, ko ir izveidojušas un/vai ko piedāvā trešās personas, vēl citas – sekmē preču un pakalpojumu (tostarp audiovizuālo pakalpojumu) pārdošanu. Tās var veikt vairākas funkcijas paralēli un var arī saturu virknēt pēc prioritātes vai citādi ietekmēt piekļuvi tam un tā pamanāmību;

AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU TO ATTIECĪGAJĀS KOMPETENCES JOMĀS

27. atzīt, cik nozīmīgas ir Padomē notiekošās diskusijas par nodokļu uzlikšanu digitālajā ekonomikā;
28. sekmēt taisnīgumu, nodrošinot to, ka tiešsaistes platformas ir pārredzamas tajā, kas attiecas uz to noteikumiem, informāciju par sniegumu attiecībā uz to izplatītajiem darbiem, to katalogizēšanas parametriem, satura virknēšanas praksi un to pakalpojumus iegultās reklamēšanas praksi, – nepārkāpjot komercnoslēpumu;
29. veicināt taisnīgu atlīdzību visā digitālajā vērtības ķēdē;
30. turpināt strādāt, lai izveidotu apstākļus, kuros Eiropas satura veidotāji, tostarp kultūras un plašsaziņas līdzekļu profesionāļi, varētu gūtu labumu no digitālās ekonomikas radītajām iespējām.

AICINA KOMISIJU:

31. turpināt centienus nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus Eiropas satura nozarēs, kurās aktīvi darbojas tiešsaistes platformas, ņemot vērā specifiskos platformu apmērus un veidus;
32. ņemot vērā norises digitālo mediju un kultūras un radošā satura ekosistēmā, apsvērt to, kā izvairīties no jebkādiem konkurenci kropļojošiem apstākļiem;

33. kopīgi ar dalībvalstīm turpināt pārdomas par to, kā nodrošināt juridisko noteiktību attiecībā uz tiešsaistes platformu darbību digitālo mediju un kultūras un radošā satura ekosistēmā, cita starpā ņemot vērā Elektroniskās tirdzniecības direktīvu;

C. VAIROT UZTICĒŠANOS INFORMĀCIJAI UN AVOTIEM

UZSVER, KA

34. ņemot vērā sadrumstaloto informatīvo telpu un apdraudējumus valstu drošībai, profesionālie plašsaziņas līdzekļi spēlē izšķirošu lomu informācijas producēšanā, izplatīšanā un pārbaudīšanā un tādējādi tie ir publiskā diskursa neatņemama sastāvdaļa. Šajā sakarā demokrātijas, plurālisma, sociālās kohēzijas un kultūru un valodu daudzveidības saglabāšanā vitāli svarīga loma joprojām ir neatkarīgiem sabiedriskajiem plašsaziņas līdzekļiem. Turklāt daudzi privāto plašsaziņas līdzekļu dalībnieki izplata saturu, kas ir arī sabiedriski nozīmīgs. Šajā sakarā Padome uzsver, cik svarīga ir iedzīvotāju medijpratība un spēja kritiski izvērtēt avotus, un pieņem zināšanai Komisijas paziņojumu par dezinformāciju;
35. plašsaziņas līdzekļu plurālisms, kas ir atkarīgs no to īpašnieku dažādības un satura daudzveidības, kā arī no neatkarīgas žurnālistikas, ir izšķirīgi svarīgs, lai stātos pretī dezinformācijas izplatīšanai un nodrošinātu to, ka Eiropas iedzīvotāji ir labi informēti. Sadarbībai un aliansēm šajās nozarēs var būt pozitīva ietekme globālā kontekstā uz to dalībniekiem ekonomiskās ilgtspējas un konkurētspējas ziņā;
36. saturs arvien vairāk tiek izplatīts, izmantojot tiešsaistes platformas, un Padome pieņem zināšanai Komisijas centienus apkarot nelegālu saturu tiešsaistē un nelegālu satura izplatīšanu;
37. droši žurnālistu darba apstākļi ir nozīmīgi izmaiņu panākšanai plašsaziņas līdzekļu vidē, lai nodrošinātu profesionālu un neatkarīgu žurnālistiku;
38. trauksmes cēlēji, pildot savu sabiedriskā uzrauga lomu, sniedz nozīmīgu ieguldījumu, lai žurnālistu un neatkarīgās preses darbu padarītu iespējamu;

AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU TO ATTIECĪGAJĀS KOMPETENCES JOMĀS

39. stiprināt Eiropas plašsaziņas līdzekļu ekosistēmu, lai nodrošinātu profesionālās žurnālistikas ilgtspējīgu darbību un pamanāmību, kas ir veids, kādā tiek pavērtas iespējas iedzīvotājiem, aizsargāta demokrātija un efektīvi apkarota dezinformācijas izplatība;
40. nodrošināt žurnālistu un citu plašsaziņas līdzekļu dalībnieku, kā arī to avotu, efektīvu aizsardzību, cita starpā, pētnieciskās žurnālistikas jomā;
41. sekmēt profesionālo žurnālistiku visās dalībvalstīs un stimulēt pārrobežu žurnālistiku, izmantojot prasmju attīstību, apmācību un jaunu žurnālistikas tehnoloģiju izstrādi;
42. sekmēt neatkarīgo žurnālistiku un aizsargāt žurnālistus no neatļautas ietekmēšanas;
43. sekmēt satura legālu izplatīšanu un apzināties, cik svarīgi ir samazināt radošā satura nelegālu izplatīšanu un neatļautu izmantošanu;
44. paplašinot publiskās pārvaldes pārredzamību un plašsaziņas līdzekļu brīvību un dodot iespēju iedzīvotājiem baudīt vārda brīvību, nodrošināt plašāku piekļuvi informācijai un brīvu informācijas apriti, kas nāk par labu plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai;

AICINA KOMISIJU

45. turpināt atbalstīt projektus, kas uzrauga plašsaziņas līdzekļu brīvību un plurālismu un nodrošina juridisku un praktisku palīdzību apdraudētiem žurnālistiem un mediju praktiķiem;
46. turpināt regulāro pārraudzību attiecībā uz Prakses kodeksu dezinformācijas jomā un informēt dalībvalstis par kodeksa īstenošanas ietekmi, jo īpaši ņemot vērā gaidāmās Eiropas Parlamenta vēlēšanas 2019. gadā;
47. palielināt valsts atbalsta pārredzamību un prognozējamību saistībā ar digitālo mediju un kultūras un radošā satura ekosistēmu un darīt pieejamu lietotājdraudzīgu tiešsaistes reģistru, kurā ir atsauces uz piemērojamajiem valsts atbalsta noteikumiem un attiecīgo judikatūru;

D. UZLABOT PRASMES UN KOMPETENCES

UZSVER, KA

48. jaunas attīstības tendences rada vajadzību pēc jaunām spējām. Medijpratība ir izšķirošs faktors gan attiecībā uz lietotājiem, gan satura veidotājiem. Vienlaikus satura nozares profesionāļu rīcībā ir jābūt radošu, digitālu un uzņēmējdarbības prasmju kopumam, kas viņiem ļaus optimāli izmantot vairumu pieejamo un izstrādes stadijā esošo tehnoloģiju;

AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU TO ATTIECĪGAJĀS KOMPETENCES JOMĀS

49. sekmēt un atbalstīt medijpratību un digitālo pratību, lai vēl vairāk veicinātu iedzīvotāju spēju kritiski izvērtēt izplatīto vai popularizēto plašsaziņas līdzekļu saturu un stimulētu plašsaziņas līdzekļu profesionāļu turpmāku apmācību medijpratības un digitālās pratības jautājumos;
50. pielāgot apmācības, kompetences un popularizēšanas programmas, lai tās ciešāk pieskaņotu gan veco, gan jauno plašsaziņas līdzekļu un tehnoloģiju izmantošanai, piemēram, attiecībā uz kvalitatīvas žurnālistikas principiem, vizuālo pratību, mākslīgo intelektu, blokķēdes tehnoloģijām, virtuālo realitāti un datu analīzi. Apstākļu nodrošināšana kvalitatīvai plašsaziņas līdzekļu pētniecībai un žurnālistikas izglītībai ir būtisks faktors kvalitatīvas Eiropas plašsaziņas līdzekļu telpas ilgtspējīgā uzturēšanā;
51. iedibināt strukturētu dialogu starp studentiem, akadēmiskajām aprindām un nozari, lai satura producēšanas nozarēs sekmētu inovāciju, un mērķtiecīgi novirzīt radošuma un kultūru daudzveidības potenciālu inovācijas vajadzībām.

AICINA KOMISIJU

52. uzlabot medijpratību, atbalstot izglītības iniciatīvas, kas vērstas gan uz studentiem, gan profesionāliem pedagogiem un citiem profesionāļiem, piemēram, bibliotekāriem un žurnālistiem, kā arī pilsoniskajā sabiedrībā izvēršot mērķtiecīgas informētības vairošanas kampaņas.

Padomes secinājumi

- Padomes secinājumi par Eiropas audiovizuālās jomas politiku digitālajā laikmetā, 3.12.2014., 2014/C 433/02
- Padomes secinājumi par kultūras un radošo nozaru pārnese efektu – inovāciju, ekonomikas ilgtspējas un sociālās iekļaušanas veicināšanai, 27.5.2015., 2015/C 172/13
- Padomes secinājumi par plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes un kritiskas domāšanas attīstīšanu ar izglītības un apmācības palīdzību, 14.6.2016., 2016/C 212/05
- Padomes secinājumi par to, kā veicināt piekļuvi kultūrai ar digitāliem līdzekļiem, galveno uzmanību pievēršot auditorijas paplašināšanai, 12.12.2017., 2017/C 425/04

Lēģislatīvie akti

- Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (Direktīva par elektronisko tirdzniecību), 8.6.2000., 2000/31/EK
- Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā, 22.5.2001., 2001/29/EK
- Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva), 10.3.2010., 2010/13/ES
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko izveido programmu "Radošā Eiropa" (2014.–2020. gads), 11.12.2013., Nr. 1295/2013

Komisijas paziņojumi un ieteikumi

- Komisijas paziņojums "Digitālā vienotā tirgus stratēģija Eiropai", 6.5.2015., COM(2015) 192 final
- Komisijas paziņojums "Tiešsaistes platformas un digitālais vienotais tirgus – Eiropas izdevības un uzdevumi", 25.5.2016., COM(2016) 288 final
- Komisijas paziņojums "Cīņa pret nelikumīgu saturu tiešsaistē. Tiešsaistes platformu atbildības kāpināšana", 28.9.2017., COM(2017) 555 final
- Komisijas Ieteikums par pasākumiem efektīvai cīņai pret nelikumīgu saturu tiešsaistē, 1.3.2018., EU(2018) 334 final

- Komisijas paziņojums "Mākslīgais intelekts Eiropai", 25.4.2018., COM(2018) 237 final
- Komisijas paziņojums "Vēršanās pret dezinformāciju tiešsaistē: Eiropas pieeja", 26.4.2018., COM(2018) 236 final
- Komisijas paziņojums "Jauna Eiropas darba kārtība kultūrai", 22.5.2018., COM(2018) 267 final

Starptautiskie nolīgumi

- *UNESCO* Konvencija par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu, 20.10.2005.
